

SB/ 16.10

740.

Nr. 10523/13.11.2017

STIMATĂ DOAMNĂ SENATOR,

Nr. 11215.../M.R.P.
Data 13.11.2017

Sf. 5560
20.11.2017 16.10.

Referitor la interpelarea dumneavoastră, formulată în ședința Senatului din data de 16.10.2017, având ca obiect „Măsuri de reducere a violenței în școli”, vă comunic următoarele:

Ministerul Educației Naționale abordează fenomenul violenței în cadrul mai larg al siguranței în mediul școlar. În acest sens, au fost elaborate documente strategice care vizează siguranța în mediul școlar și în zonele adiacente, precum și problematica prevenirii și combaterii violenței și delincvenței juvenile în mediul școlar. Strategiile sunt implementate la toate nivelurile (național, județean, local și, cu precădere, la nivelul unităților de învățământ) și presupun o abordare integrată, inclusiv prin parteneriate.

Analiza datelor specifice pentru anul școlar 2016-2017, relevă faptul că numărul actelor de violență în mediul școlar a scăzut cu 29,51%, față de anul școlar 2015-2016, cu 30,95% față de anul școlar 2014-2015 și cu 37,15% față de anul școlar 2013-2014.

În anul școlar 2016-2017, din numărul total de 3 016 667 elevi, un procent de 0,46%, respectiv 13877 de elevi au comis acte de violență.

Măsurile luate în domeniul prevenirii violenței, precum și documentele strategice care vizează problematica prevenirii și combaterii violenței și delincvenței juvenile în mediul școlar sunt detaliate în anexă.

Mulțumindu-vă pentru colaborare, vă asigur, stimată doamnă senator, de toată considerația mea.

LIVIU-MARIAN POP

MINISTRU

DOAMNEI SENATOR EMILIA ARCAN

Anexă

Documente strategice

a) Strategia Ministerului Educației Naționale privind reducerea fenomenului de violență în unitățile de învățământ preuniversitar, aprobată prin OMECT nr. 1409/29.06.2007;

b) Memorandumul privind aprobarea Planului Național Comun de Acțiune - cadru pentru creșterea gradului de siguranță a elevilor și a personalului didactic și prevenirea delincvenței juvenile în incinta și în zonele adiacente unităților de învățământ preuniversitar, semnat în data de 21.08.2013, între Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, nr. MEN 114063/23.08.2013;

Parteneriate

- Protocol de cooperare privind prevenirea și combaterea delincvenței juvenile în incinta și în zona adiacentă unităților de învățământ preuniversitar, încheiat între Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice și Ministerul Afacerilor Interne – Inspectoratul General al Poliției Române, nr. MENCS 32104/20.02.2013.
- Parteneriatul MENCS cu Asociația Viața fără Violență în implementarea proiectului „Viața fără Violență privind prevenirea și combaterea violenței în școli”, care implică metode de informare a elevilor, cadrelor didactice și părinților pe probleme de legislație în domeniul prevenirii și combaterii violenței.
- Programul „Educația Părinților”, realizat în parteneriat cu UNICEF România, care vine în sprijinul tuturor celor implicați în educația copilului. Scopul acestuia constă în îmbunătățirea relației dintre părinte și copil, părinte și cadru didactic. Ghidul elaborat în cadrul programului conține nouă ateliere interactive care se realizează în cadrul acestui program. Atelierele propuse au caracter flexibil și deschis, putând fi adaptate la contextul specific al părinților și elevilor și la mediul din unitatea de învățământ.
- Campania „Copii fără etichetă” derulată de organizația „Salvați Copiii”, cu sprijinul Ministerului Educației Naționale, Ministerului Sănătății și Ministerului Muncii. Scopul campaniei: conștientizarea violenței împotriva copiilor din societatea românească, generarea unei schimbări de atitudine față de această violență, precum și generarea unei schimbări de paradigmă în educația copiilor, prin: metode educaționale pozitive, respectarea copilului în locul umilirii lui, renunțarea la indiferență și acceptare față de violența împotriva copiilor. Alături de organizația Salvați Copiii, MEN implementează programul „Ora de net”, în cadrul căruia se desfășoară Concursul național de proiecte „Fără ură, cu toleranță”.
- Campania UNICEF de participare școlară „Hai la Școală”, în cadrul căreia Institutul de Științe ale Educației a elaborat Ghidul „Părinții în Școala Mea”.
- Campania „Ești erou în curtea școlii când oprești violența verbală”, derulată în parteneriat cu UNICEF România, lansată în octombrie 2015, are ca scop creșterea nivelului de informare și conștientizare la nivel național și local în privința formelor și consecințelor violenței verbale în școală. Campania include două spoturi video, două spoturi radio, machete pentru panotaj și campanie online.

Menționăm, de asemenea, posibilitatea interacțiunii părinților în cadrul forumului părinților creat de Ministerul Educației Naționale (<http://forum.portal.edu.ro/>).

Acțiuni

Pentru abordarea unitară a problematicii violenței în mediul școlar, în baza Protocolului de cooperare privind prevenirea și combaterea delincvenței juvenile în incinta și în zona adiacentă unităților de învățământ preuniversitar, încheiat între MENCS și MAI – IGPR, nr. 32104/10/20.02.2013, părțile semnatare, împreună cu MDRAP, au elaborat Planul național comun de acțiune pentru creșterea gradului de siguranță a elevilor și a personalului didactic și prevenirea delincvenței juvenile în incinta și

în zonele adiacente unităților de învățământ preuniversitar, înregistrat la MENCS cu nr. 9862/22.08.2013, respectiv nr. 560/13.07.2016.

La nivelul inspectoratelor școlare se realizează și implementează Planul ISJ/ISMB privind reducerea fenomenului violenței. Centrele județene/al municipiului București de resurse și asistență educațională și fiecare unitate de învățământ preuniversitar elaborează și implementează planul operațional privind reducerea fenomenului violenței în mediul școlar.

Programele de orientare și consiliere/dirigenție și activitățile extracurriculare și extrașcolare prevăd teme referitoare la limitarea fenomenului violenței, la formarea unor comportamente civice responsabile și sănătoase în rândul elevilor și tinerilor.

Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a învățământului preuniversitar, adoptat prin OM nr. 5079/2016, prevede proceduri de intervenție la nivelul unităților de învățământ în situații de violență și stipulează rolul Comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității.

La nivelul fiecărei unități de învățământ, coordonatorul pentru proiecte și programe educative școlare și extrașcolare are ca atribuție elaborarea, propunerea și implementarea de proiecte și programe educative de intervenție și prevenție a violenței. Aceste proiecte și programe se desfășoară adeseori în parteneriat cu organizații neguvernamentale, cu care unitatea de învățământ sau inspectoratul școlar încheie protocoale de colaborare.

Centrele județene/Centrul municipiului București de resurse și asistență educațională, în funcție de nevoile elevilor, părinților, cadrelor didactice și ale școlilor, derulează, pe lângă activitățile de consiliere, programe menite să contribuie la formarea și dezvoltarea unor atitudini și comportamente eficiente în relațiile dintre părinte-copil în vederea îmbunătățirii calității climatului psiho-emoțional și intrafamiliar, la consolidarea parteneriatului școală – familie etc.

Prin Casele Corpului Didactic și Inspectoratele Școlare, în funcție de nevoile specifice privind fenomenul violenței, se inițiază și derulează proiecte menite să contribuie la prevenirea și reducerea acestuia, inclusiv cursuri de formare a cadrelor didactice.

Elemente suplimentare care vizează abordarea din perspectivă strict curriculară a problemei violenței, în particular a conflictelor în relațiile interumane, constituie o temă explicită în cadrul unor discipline socio-umane de trunchi comun/obligatorii, precum Cultură civică, Logică, argumentare și comunicare, Psihologie, Sociologie, Filosofie sau a unor discipline opționale, aflate în oferta națională, între care menționăm: Cultură civică (educație moral-civică), Cultură civică-Educație pentru drepturile copilului, Educație interculturală, Educație civică-liceu, Drepturile omului-liceu.

Ca tematică sau problematică intercurriculară sau transcurocurriculară, problematica violenței se regăsește cu precădere în cadrul unor discipline precum, Istoria, Limba și literatura română, limbile străine, Religie ș.a.

Disciplinele socio-umane contribuie la formarea progresivă a unor competențe-cheie pentru educația pe parcursul întregii vieți, recomandate de Parlamentul și Consiliul Uniunii Europene, îndeosebi în ceea ce privește competențele sociale și civice.

În cadrul unor discipline socio-umane sunt, de asemenea integrate, în mod explicit, conținuturi și competențe referitoare la problema violenței, a comportamentelor pro și anti sociale, a conflictelor sociale și a posibilităților de rezolvare a acestora.

În cadrul disciplinei opționale „Educație pentru sănătate” - domeniul accidente, violență, abuz, valori umanitare se regăsesc teme precum: Modalități de prevenire a accidentelor, Forme de agresivitate frecvente în mediul școlar, Drepturile mele / drepturile colegilor, Jocul – între dinamism și agresivitate, Răspunsul la agresivitatea celorlalți, Abuzul adulților asupra copiilor, Forme ale violenței în familie (fizică, socială, economică, emoțională, sexuală), Violența în mass-media, Consumatorul de mesaj, Modalități de prevenire a violenței, Traficul de ființe umane-consecințe individuale și sociale, Solidaritatea umană în situații de cataclisme, război, zone de conflict etc.

De asemenea, pe aceste teme, în unitățile de învățământ, se realizează numeroase activități extracurriculare și extrașcolare în parteneriat cu instituții guvernamentale și neguvernamentale.

Pe lângă telefonul de urgență 112, există număr unic european de urgență pentru copii, dedicat copiilor abuzați, copiilor care doresc informații sau intenționează să-și ajute un prieten aflat în dificultate, dar și adulților (parinți, educatori, rude etc.), la fel, pentru sfaturi și suport în demersul lor de a rezolva problemele copiilor cărora li s-au încălcat drepturile. Apelarea numărului 116111 este posibilă în rețeaua Romtelecom, de pe telefoanele fixe de acasă sau de la cele publice, pentru cele din urma nefiind nevoie de cartelă, programul consilierilor fiind de la ora 8:00 la ora 20:00.

Acțiuni viitoare

- Monitorizarea continuă a implementării Strategiei Ministerului Educației Naționale privind reducerea fenomenului de violență în unitățile de învățământ preuniversitar, aprobată prin OM nr. 1409/29.06.2007.

- Susținerea inițiativelor, programelor și proiectelor care vizează o abordare integrată a fenomenului violenței în mediul școlar.

- Identificarea tuturor instrumentelor din domeniu implementate în sistem, pentru valorificarea și generalizarea acțiunilor și exemplelor de bună practică.

- Întărirea rolului consilierii psiho-pedagogice ca instrument de prevenție.

- Introducerea în curriculum de teme și facilitarea accesului la propuneri didactice menite să contribuie la reducerea fenomenului de violență școlară.

- Susținerea formării cadrelor didactice pentru utilizarea de strategii didactice menite să contribuie la dezvoltarea abilităților de viață și pentru o abordare adecvată a dimensiunilor psihologice și sociale a managementului clasei.

- Întărirea rolului Consiliilor Claselor în abordarea actului didactic, în funcție de specificul fiecărei clase.

- Abordarea tematicii violenței în viitoarele proiecte finanțate din fonduri structurale sau externe, ca dezvoltare a competențelor transversale, în proiectele care răspund unor nevoi compatibile cu această tematică.

Conform atribuțiilor sale, Ministerul Educației Naționale colaborează cu organizații din mediul public și privat, în implementarea unor proiecte educaționale naționale derulate în beneficiul elevilor, cadrelor didactice și părinților. În acest context, reafirmăm disponibilitatea de a colabora cu orice organizație neguvernamentală care ni se adresează, în domeniul prevenirii violenței, cu condiția respectării prevederilor legale în vigoare.